

Къытхублагъэ, фыкъэ дызыщыгъузъ 2024 гъэ!

ФИФИ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ЕИЙ ФЫМЫГЪЭПЩИКУ

АДЫГЭ ПСАЛЬЭ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КъБР-М И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ
ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ
ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА
И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКУУАЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ЛЪАНДЭРЭ КЪЫДОКИ

№156 (24.594) • 2023 гъэм дыгъэгъазэм (декабрым) и 30, щэбэт • Тхъэмахуэм щэ къыдоки • И уасэр зы тумэнщ • adyhe@mail.ru adyhepsale.ru

Сурэтэр Къарей Элинэ трихаш.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и къэрал дамыгъэхэр тыным и йуэхукъэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Іташхъэм и Указ

Ехъулэнсыгъэшхүээр зэрээм икынслүүс күэд лъандэрэхъэлээ зэрүлжъэм папшى

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Щыкъ тхъылъир ятын

Багъ Тамарз Нахъупш и пхъум - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Суд Нэхъышхъэм и судьям

Емуз Маринэ Султълан и пхъум - Налышкъ къалэг округын и «Къала поликлиникис №2» узыншагъэр хъумынымкэ къэрал биджет йуэхүшләпэм и дохутыр нэхъышхъэм

Залиханов Мурат Магомед и къуэм - «Газпром межрегионгаз Нальчик» жуапал эзэлгээшхъэхүкя зийз зэгхүэныгъэм и Налышкъ къалэ щыналаэ участкам и унафэшым

Саутич Оксанэ Геннадий и пхъум - «Урсыйм и Хъумалы банк» акционер эзгүхээныгъээ зэлбүм и Къэбэрдей-Балъкъэр къудамэ №8631-м и Ыннатэг гупым и щыналаэ унафэшым;

цэ лъаплэхэр яфэшын:

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щыкъ зийз и артист»

Хъэжырокъуэ Султълан Борис и къуэм - «Сторм Синема» жуапал эзэлгээшхъэхүкя зийз зэгхүэныгъэм и режиссерым, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щэнхабзэмкэ щыкъ зийз и лэжъакъуэ» Гергоковэ Лейлэ Ахъмат и пхъум - «Мэлбахуэ Т.Ку. и цэргээзэвхээ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Лъэпкъ къэрал библиотека» щэнхабзэмкэ къэрал къэзонэ йуэхүшләпэм лъэпкъ, лъяхэз литературамкэ и къудамэм и унафэшым, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щыкъ зийз и лэжъакъуэ»

Лемлээкъ Хъэсэн Алий и къуэм - «Бахъзэн муниципалын районым и спорт школ №2» щэнхыгъээ гүэдээн шрагъэгъээт муниципалын къэзонэ йуэхүшләпэм бэзэнкэ хүйтимкэ и тренер-егээджахуэ, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щыкъ зийз и юрист» Къумахуэ Аннэ Валентин и пхъум - Федеральны монополын къулыкум Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щилц управленческим и унафэшым.

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм цыхум социальнэ къашхъэцьхъын-гъэмкэ щыкъ зийз и лэжъакъуэ»

Лёвинэ Татьянэ Пётр и пхъум - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм Лэжъигъэмэрэ цыхум социальнэ къашхъэцьхъын-гъэмкэ и министерствэм и «Цыхум социальнэ йуэхүхээз яхуэццэнэймкэ Республикин центр зэхэт» Къэрал къэзонэ йуэхүшләпэм и социальнэ лэжъакъуэ,

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм физическэ щэнхабзэмрэ спортымкэ щыкъ зийз и лэжъакъуэ»

Лэмлээкъ Хъэсэн Алий и къуэм - «Бахъзэн муниципалын районым и спорт школ №2» щэнхыгъээ гүэдээн шрагъэгъээт муниципалын къэзонэ йуэхүшләпэм бэзэнкэ хүйтимкэ и тренер-егээджахуэ, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щыкъ зийз и юрист»

Къумахуэ Аннэ Валентин и пхъум - Федеральны монополын къулыкум Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм щилц

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Іташхъэм КИҮКИУЭ Казбек Налышкъ къалэ 2023 гъэм дыгъэгъазэм и 29-м №139-УГ

Гъэгушхуэним и йуэхукъэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Іташхъэм и Унафе

Республикэм и экономикэм зөгъүүжүүним хэльхээнгээшхүэ зэрхүүнцам икili ильээ күэд лъандэрэ хъэлэлүү зэрхүүжүүлэх папшى Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Іташхъэм и фыццэхуэцшын

Бексултанов Мусылым Насрудин и къуэм - «Налышкъ гээш комбинат» жээгуллэнигээ зээлгээшхъэхүкя зийз зэгхүэныгъэм и генеральнэ директорым и къүэдээм

Якубов Шамильхан Шамхан и къуэм - «Экомилк» компонции гупым я президентым.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикаэм и Іташхъэм КИҮКИУЭ Казбек Налышкъ къалэ 2023 гъэм дыгъэгъазэм и 29-м №335-РГ

КъБР-м и Парламентым и Унафэцци Егоровэ Татянаэ «Хъуэспаплэхэм я пsey» пса-паццэ луэхум хъыхэу игъэ-зэшщац Къэбэрдэй-Балькъэ-рым и ныбжышлэхэм я хъуэспаплэхэр.

РЕСПУБЛИКЭМ и хабзэуб-
зыку Іэнатээм и унафэцшым
сабийхэр Парламентэн и
үнэм иригээблэгэяац, Ильэсэ-
щлэмкэс ехууэхүн, ахэр дэ-
зыхъэээмрэ къэклүенүү хуаэй-
мурадхэмэрэ зригъэцшэн па-
пшц.

Зэрыцыыхуныгъэр къышца-
дзащ гулым нэхьштиэ дыдзуя-
хяст, ильэс 7 зи ныбж Тай-
мурас цыхыкыз. Абы зэрын-
дэгэу хъэлшыпир езым къы-
хихыну хуейти, «Детский
мир» тайгуэн и картэмэрэ Ыз-
фыкыкэрэ тыйгэ хушацш.

Хъэцц ныбжыщэээм яхттэй. Хэзү заузшхэм и ветеран Ожередэ Максим и кыём и кууэрлыхуу. Артур и ильээсшээ хүгэспалэт КъБР-м и Парламентийн клууз хабзузбыхуу. Иштээдээ и унаафчи Егоровэ Тайяньз зриггэцьыхуну.

-Дызытхэй эильзээм Ожередэ Максим и ныбжыр ильзээн 105-ро ирикүүнүц. Сэй абы дэх хэцэнгэл сыйшылааша цыху тельтийдэж, гэхэнцэг гүээн куздым топсэльхыхыж. Артур и насыпш кэхэзэй ушшуэм и пэжэр кэхжээзэйхэнтийн аадшху зэрэйзмийн. Дэ дыхуеши фэ, ныбжыцэхэм, ди кээралмын и тхьядар, аваа зынэргийгээр тэлкүнэйгээр зынхудэр фынчэнзу. Ар-тур, уи аадшху эхээфэн цүвэрлэхуу щит, абы и гугу яхуухийн уу класс-гүэхэм, яхутепсэльхийн Эхку заузэхшум теклүнэйгээр кыншахын папчи эд нахъяжь.

Урысей Федерации цыыхъээм ѡшынгыз энхъыцкъэ шрагъэгъуз и Ынатъэм ѡшыыхъээм зийн и лэжъакүэ, Къэрэш-Шэргэж, Къэбэрэй-Баль-Къэр Республикахъээм ѡшынгыз гъээмкэ ѡшыихъээм зийн я лэжъакүэ, филологие ѡшынгыз гъээмкэ доктор, профессор Баулы Хъанджэрий Ильяс и къуэр яшынч лэлээк ѡшынгыз гъэм и зытуунынгъэм хэлхъынгыг ин хуусында дигэштэгэлэл пажэхэм. Филолог-еджагъэшхүзүр ѩИДА-м и академик, Кындуур и цээр зезыхъээм дунайпсо саутгэйтим и лауреат. Бакуумын къыфлаща ѡшынгыз гъээмкэ идхяблагаа идхирни кваахъуаш. Ильясынчим ипз къи-хуу абы къыфлащац «Адыгэ Республиком ѡшынгыз гъээмкэ ѡшыыхъээм зийн и лэжъакүэ», цэлльаплэр. Ар еджагъэшхүзүм къихъаш адыгэ лэлэпкэ ѡшынгыг хэлээлзу эзэрхула-жээмкэ. АР-м и Иташхын Күмпилы Мурат дамыгъэр Хъанджэрий Мейкъуапз къы-ширтияаш дыгъэгъязэм и 28-м.

БАКИУ Хъанджэрий Къэрз-шэй-Шэргэжэсмын хъыхээ Жы-куудыг жылам 1940 гээм фо-кадэм и 17-м къышалхуащ. Абы дэт пээндээд шэхолр охь-улэнгыгээхээ «кюхя» нууж, еджэнэх ёшипищаа Чёркесий-дэд интернатын, ихүүкэй КъБКъУ-м и тхыдэ-филологиес-факультетым. Студент ильзэ-хэм къыцышэдэзауз къеху-тэнгээхэм дихьхээхүү щээзы-даа цэлашцэр адыгэ литературам и зэхэлтийкэм, залуужы-кэм къэлэгтэй, куууз ѿгуузыгээ-зүүхүч, абыхэм ехэлэл-щэнгэгээ лажыгыгэхэрээ зэ-флихуу хуюжь. 1969 Гэзмэ-Баклуур хуяа СССР-м Шэ-нгыгэхэмийн и академиим Дунайско литературамзэй и институту М. Горькэм и цэрэ-зезыхэм и аспирант. 1973 гээм ирихэлээ Хъанджэ-рий гиргэхээрээ ики Моск-ва цыргихгээцэш “Адыгэ-лъялжэхэм я литературамэрээ абы щэгэхэзбэхээз эзэрши-жырмын” фэлшигээцээ сийла-хийжээ.

Хъуэпса! Эхэмрэ гуапагъэмрэ я лъэхъэнэ

хэм яхузэфлэхэм, - зыхигъэзащ щалэ цыклем Егоровэ Татьяне.

Республикэм и хабзэубыхуу
Іншатэм и унафэцшым кыыхи-
гъещац, ильээси 10 зи ныбжык
Артур сүрөт ишчын, уес кье-
джен, уэрэд жийэн зэрэлфэ-
фыр, социальнаа сетхэм щилц
напэкүүціхэр жыджэруу зэрь-
зигрийгүүр икili фээпль ты-
гъяа хуулласац.

Даниял щызыргыцыхум
Егоров Татьянан жишац ар ще-
джээ, Налышк дэт курыйт школ-

№5-р езымын кызызриухар:
- Егэзджакылғылар шылажыз
школ хъварыныңц ар. Сө сөнзү
уи аңшхузур ессымынкіз зәз-
рыгытеджакылур, уз езым фыл-
дызу узреджеджар икін шы-
ныгәл! ухуын уазыршил-
хуялпсыр. Уз идкыпсту 2-нэ
классым ушцасы арац, 11-ны
классыр кызылбахих
«плы» кызылмыхынду онын-
хъыхуя. Абын папшыл, онын-
фылжук уеджэнимкіз Кызыл-
хұзхұзбен тұтынғанда
хуоупс.

2022 гээм «Хүчээндэлхээс я
псей» пасалтц хуухм хийхэд
республиком и хабзусынх 13-
нэгтгэл и хьэцүү ёцтуулж, ильяс
11 зи нийхб Фатимын иджхир
зэрхийнзэр фэлэгэцэгээр эз-
рыхыар жилээ Егорова Т-
яанын. Визажист хүнүү щэх-
хүчээсээ плацам, ногтыйн хүэ-
дээ, кийвээрхьац хъяджээс
цыхыг хуум эзрийнзэхдаа хэл-
шигхэр. Къбр-М и Парламент-
тын и Унароцшын къызир-
тийтмэг, цыхым и хуягса-
лхэр зэримийнхуяжыр и цы-

Адыгээр зэрыгушхүэ Бакттуу Хъанджэрий

кандидат пәжығъар

- Си кандидат лэжыгыэр шылжэхъээсээр шылгыуз, Мэйкуягуэ сагаэхъятуу. Кіэраш шемтөр и унэм секүлзлауэш щыаташ, - игуу къегъэких а зэмнаныр Хъанджэрий. - А адыгэлгэ шэддажэмш и прозэм си къэстүнхъээм и зэхүүдийр хүхэхати, и творчествэм, адыгэ тэдхэм, хабзэм, ятууха пасьльэмка купцлафы дээ зэхуаку дэлжлауэш щыаташ. Кіэрашмэн кызыжлахам ящыш күед кысихъээслээр эзрышцитар ноби сошил.

Хуабжын хъэлэмтэц, Бактуум и доктор диссертаци. Адигэз усыгъэм и хэлъ щхъэхүнгэгээхэм ятеуху а къэхтэнгыэр дунейм къытешцахь 1995 гъэм. Абы пщшхуз щицэц ѡшынгэгэ дунейм. «Адигэз усыгъэм

хэлъ лъэпкъ нэшэнэхэмэр усакуягээм я ыуху еплы-
клихэмэр» флэшыгээр зиел
а лъжыгэшшуэр лъэпкъ
литературым и теориим
и хэльхэньгээ инчил.
Еджагъэшшуэхэм кызыра-
лытэмкээ, Баклуум и диссер-
тацэм кызыяуух Кавказым
шищу нэйүэцли кэралжом
шыпсухум я литературум
теуху цэнгигэем и хынцээц.
Ар тыхъ щыхэхуу 1994 гъээм
Адыгейм кынцыдаагъэклайз-
шиатаа, а Республиком и цэн-
гээшьеэ-кэхтуакыл институтым
и жэрдэмкиээ. А тыхыраарцаа
Баклуум Къандар Изэтт и цэлээз-
шияа дунейко саагүртээр кын-
шихуагъэфещаа щигтар.

Къэрэшай Шэрджэкс къэрал
университетим ильяс 32-кээз-
шилэхжээх Хъанджээрий.

хъэтщ ар зэплээзэрыту, зэфлэкл
бгъэдэлтү зэрыштым.

Ильяс 12 из нынъж Амир баскетбол секциям маклуб, абы ипкъиткил щэхъуэпсырт спорт щы гынъра баскетбол топре тыъга къыхуацыны. Хэвзэл ныбъжы-щээм жиац а спорт лэужукъы-гүэмкэл екүжэл эззэпэхэм зэрьштигекүл. Егоровс Татьяна абы ехъяэхуац ильзэыш-щээмни ехуулэнгыг кузд зы-Эригъяэхуац.

Ильэс 15 хүн Иван и хуялса-
пэр смарт-съябэтт. КъБР-м и
Парламентын и Унафэшым
къыхигъяащ щалэ цыклур
зи гэсэн, Приближнэ стани-
цэм дээр шол-интернатын зэ-
рыгчилэх иики жиац саугъя-
тыр къыхуяащхэзэну зэрыгчи-
гүйр.

Егоровэ Татьяна сабийхэм
ехүэхъуац узыншагэй бэдэ
ялэнү, зыхуеджэнү іөшлгээр
щыгаагзэншү къыхаану,
я хъялспалэхэр нахуаплэ
хъуну.

Ныбыкжылжыкъээм ябышылакым золуштэм зерзыцьгуфылар иккى Республикасында жабаңузыбыздуу ыншатам и унағыштым фылышы хашаңцаң зыщылжыкъупса тагыр-эзэр къаззырыкъым папшы.

Псапашың үзүүмүн хэтажэм КъБР-м и Парламенттүүн иүнэм зынтаргызгылышкаш, ыншатам и лажынчызм шағылгынчыз. Зэлүүштэм и кээм помси зэгүүсөү суреттээртэйчай.

КъБР-м и Парламентым и пресс-lyэхуущlапlэ.

● Ильясышың хүүхэй

Фыгъуэ инхэр фи
гум щызыу,
Насыпъылъэм из зэпыту,
Фызэнээсэу,
Тхъешхуэр кыфхуэзсэу,
Щылъэм кыывит защлэу,
Быну филэр узыншэу,
Дэрэжэйбуэр кыывату,
Тыгъэу фышыфыр
фи псалеу,
Фи еджахэр фхуэпашау,
Пщащу филэр щлэх яшэу,
Шүүхэй хуээр фи куду,
Дээ пэлтэхтыу унагяуэр
Сытым дежи купщафлэу,
Абгъуэу филэм мыльку
изу,
Зэгъунэгъухэр фызэфлыу,
Фыгъуэу щылэр
кыифхэхъуэу,
Хъуэхъу жаалар
кыылфалысыу,
Фи сабийхэр фхуэгъасэу,
Я нэхт Ислэр фи ныссау,
Анэр фыгуэ ялгагьуу,
Адэм гурап жраалэу,
Фи кызырьтхъухэр

Гъезау,
Я узыпіэр ящілеку,
Жырын щілер ялтызету,
Ягу зельбатэу псыунхэу,
Нанзу фырт лумахуэу,
Хуштәмымыхэр фи күздү,
Фи дадешшүэри
жыаклаштыуэу,
Уафи щілтын мамыры,
Адәкъ лъахэр щілэраштіэу,
Нәмрэз сәмэрэз ар хүэфхүу
Ильеэсыц щіл көкъалынур
Ефхъякыну сохъуахъуэ!

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

Кыттыштыкъуз щіблер хәкүпсөзү гөзсөзным гүлгүттөз хаха шигбүттөз мылдэхъэнэм а ләжынгъэр нөхчир егъ-філкүйнчлүм измал күзд худагъапс. «Чыңыцкыл кызыумыгъешар болжатту хүчнүүзүк кылыгузбашыныкым», жыхиуыларши, кызывихъя уна-гүзүм сабыйм щыдаубла гөзсөзни-гъэм адекзіл япзу пызыщы лууху-щапалеңхэм ящышты ахэр эзкүалэс саджэр. Мүлдөм кызыхъягъещын-шын, а гөзапалхам щылажыз дэт-хэнеми (унағащымкіз кызыць-щілдэзау хұмынгамук дед шищүхүж) яғындауда лууху зекхіз марддэхэм күздкіз зэрельтитар абыхэм я наэз-зитет цылкүхэм я дуней ептылкырса гүлпессын зетевузнымкіз. Псом хуз-дәжкын гъесакуэхэмр абыхэм я дәзелкүнгүзгү түрк гъесакулык нөхышты-хэмрэ.

ИУЖЬРЕЙХЭМ ягбээдэль щэныгээр эзэлжээхамра науыг кыышкуү зөвлөн хэлээмтэй иджбылагь ёшкүү-клаш Лэсэн шынайалбэй. Аар кызыра-гэлэпэещаа ягъеджэнхэймээгээрайн шанатайгаа ягъеджэнхэймээр гэсэнхийнгээдээ мэдээлэлтэй. Абы и мурад нажынхын гэсакзуул нажынхын нажынхын ягбээдэль зээлжээхэр утсын кишинь, творческуу лэхжигээгээн зэрэгбээдэхээр къягэлзэгэүүн, үүхүү зехэүүкээ мэргдэхэмж эзэргүүшэн, гэсакзуул нажынхын эм и пццэр жылгайзумуу кыншилтийн үүхугүүхээх ахьзялт. Зөвчүү хэлээмтэйн и кыншигэлэцшүүхээх аяшц, ягъеджэнхэймээгээ шынайаль күдамдам и лэхжакуул пааш Хээрийн эзэрынхилмэл, үүхүү хотыннуу гүкүүдэж зыщлаа гэсакзуул нажынхын шүцтихум яшц дэхэнхэр суухрафаа дыдт зөвлөйт үшшэлжээ. Нэрэй

Адыгэ Республикаэм и
Лъэпкэ музейм залуцъз
гъэццэгъуэн щекулаш.
Абызы пычыхъэшхъэ Ѣылжэз-
саш ныбкыщцЭхэр. «Жъэш-
цы» зыфлача залуцъзим кузд
къяргэблэгъаш, луухгъуэз
зэммынлэухгъуэзхэм ѿытеп-
сэльяхъаш, гъашцэм, псэу-
кэм, зэхэтыкэм төхуухау ул-
щээ зилемж жуап иратана из-
хъялхъум

ЖЭЩЦЫСЫР иригъэкүэ-
клаш лъэпкъ гъуаздэж и ду-
нейм фыуэ къыщацыху Нэ-
гэрэкорукъ Къаэбч. Ахуздээзү
уэрэддыхъяр жилаш, шыкъ-
шиныр итъэбэрэбзаш, къа-
мыльн епшэрзуу макъамэ да-
харову вига скъаш.

Адыгэ Республика мълхечкъ
и юзуххэмкъ, хамз къэралхэм
щыпсэу ди мълхечкъэгъухэм
хуаэз зэпыштэнъяхъэмкъ,
хъябарегъаць юнэтажъэмкъ
и комитетим и унафэць!
Щхъэлахъуз Аскэр, пышыхыр

кызыллашылым жиалаш:

- «Кэңцүссым» адыгэ щэнхабзэм шиубыд уывыпэр къэгъэнэлүнор, абы епха бахээрз къэлэтыжыныр пшэрлыу зыхудгъазувыхау араш да. Ныбышыллакъэх бғезүүчинимкіз, уадлэлжээнимкіз, иджирх үшцик-пәсүким къигъизув луухүгъяэхем хүэбгъэчүүнным къиз жоштыссым сәбзапынай-

Сабийхэм я үүнэй төлъыгжэм

льагъут абыхэм я йещагъэмкэ щэнны гъаф! зэрэбгъэдэлъыр, зэфлэк лъагэ хэри зэрэлэр

Гэсэаклүү нэхъяшшээр унэтныгээ зыбжанкээлээ залеуац. Алхудээжт, квапшэмэ, «Сэлам фызыо. Мир сараш!» «Ізцагайзэрмэ санитар-эпидемиологийн бахзэхэмэр», «Сабийжмэ ерьсээтийн нэр каззэрхүзэгээпшэхэр», «Лэжжыгэээрэв творчествэмэр» унэтныгээр, нэхъяшшэхэй. А лүхжухызмэ кызыщцийбуудай районсо залеуун хэдэгжэн гэсэаклүү нэхъяшшэми утын күхшум шагаалжгууц сабижэмээ зэрэлжээш ёшкээр.

Кыльхумыгүйэтэнэх худээз гүкьи дэжр дэрэжгэйзэрэв ягтуяац залеуун кыльхумяахэн, алхудээз луухүгээ хэзэлжтээмж, күпшалфэхэмжээл ар гээнд шлаа цытад. Псом хуэмээдээ луухум хуэнабдэгзүбдэзлэлт көвцэштаклүү гупьр. Абы хэтт цээ кынтуяа күдьдээ мэм и унаафшижмарэ ізцагайзэхэмэр, Лэскэн районын и сабий садхэм я гэсэаклүү пашажэр, методистэр. Утас күм шеклиуклай писоми гүлсхүү щигүүяззсан зыхушаа наужж, күвцэштаклүүжин ягъзбелджиллаш фылжам я фылжжын кынтуяа гэсэаклүү нэхъяшшээр. Алхудээжт хуац залеуун и япо увынгэр зын хуагьзэфэшца Мэсэй Заринэ. Ар гээн саклүү нэхъяшшэу шолжалай Лэскэн. Етгана күдьжжээн дэг сабий садым (унаафшижжын Кынтуяац Эрлийнц).

- Къэпщатакыу гупым хэт псори дызэдэрээзыу текүүнгөйр зыхуэдгээ фэшца Мэсей Заринэ, ди гуапэ зэры.

хуъщи, зи лэжыгъээм хуэйиж, абы творческу бээдэхъяа, щэцшыгуюг хээзьльхэе лажыкгуүщ. Зэ эпплыгүзүүлэх, гъасакуэм и дээлпүкүүэзыу күдэйж жаэм, абыхэем лэхьгэшхүзүүлэх шагаацаа садым. Ахэр ийолалз цынкүхэм я хээл-щэнэр эзтевувным, я шхъю хэврээнэх юхшадын эхийндаа ялгарчжылыг хөгжүүлэх. Нэрын лягтуу зэрхүүти, Заринэ сабийхэм яхусаак, ахэр зыкхуу хуэйгээз, пэсшэм я кынбагаа гээм кылэяллыг күдэйкыям, атээ гэсэнхэгээ лэжыгъэми хуэжжэх, абыкш щэньзээнэх зыгдээдээлээ цынхүү. Утыкшүүхэм нуруу шыблэу ита Мэсэйм дохьхүүхэе хэвлэлэнхэгжээхэр зыгэригхээн, и цэр фынкы иджирх күздээ зэхэхтэй, жиалш. Хьэфиз Жаннэ. - Хубжуу си гуапцхи дэ сабийхэм ядлажэхэм эзэнеум и утхмын да гэсэгкүхэм хүэдээ күэд зэрэхтэй. Абы гутгээфүүгээцүүлэх ѿблээ узынш щынаалтэм кынзарынхуунмээ.

информационно-технологии университетам педагогикэмкэ и күдамэй. Заринэ унагыуэц, ар Мэсейхэ я нысэц, и щыхгүсэ Бесэльэнэрэ абырэ быниш ялэц.

- Си гуапзу, сфыгъашъягъезуны сыхташ-тэгъэсакуз нэхъышъэхэм я ўынна-лэлэссо эзлеум. Абы сыхынчээзжэхъэз-зырым сэбэлшишуу кысыхуаа дысадым и унафэшхэм, дыгэсакуз нэхъышъжэл Елмынрэй Олеся сымы фын-щэ ин яхуоци. Дызыпэртэ лэжжы-гээмкээд бэгээцэл ѿшынгызэри заффэлхэ-хэри Ѣшигдэгээгүяаш, йуух зехъэхээ мэддэхэмээ дыщынээдэгүяашаа зо-пеуму и утыкум. Абыхэм ящиц күзд, дайни, ды лэхжэгынам кыышыдгээсэбэ-пуунц дялээж. Жылэнзурам, си сху-зуд ды лэхжыкүүзэр дыжэхт, дыщопсуу сабийхэм я дуней тельдэжжэм. Ар лъ-нэхъуу күзд кызызшээвүүбэд гъа-щэл хъэлэмэтш, - жеэл Заринэ. - Си текүнчынэрхэг хуугээфашаа си анкыльхуу закынэ, СВО-м хоту дээм күль-күр шээзыхээк си дэлхүү Залым ики сихуухоюу узыншнуу унагнуум кы-хъэжжэхын.

Езы Заринэ и текүйнэгыэмкіз гуапзу іхбухызку кылдаляжжэр, сабый садым и унафәшшэр, зэрсү унагызум тэльмадэр гуашу шиң Мәсейхә Русланрэ Алфурсыз, и ад-аң Шатырьшы Заурор Светланэрэ. Дәри дыагодыгүз ил эзялбыр гъем творческую, шэцшыгыа чын хэлүү бъездыхыз, ар нәнэжкүй азызкызык бъэльзүүгүз қылыму. Ехүләнгынгыз-жэхэр шызэрыгбэхээнүү, зэббэгэгүйт шэнгигээ нэхьшихьм и хөршишүү плъагыну, уузыншыу, унагын наисыр бын гүфгүйэвэр ушмыншыцү күздэр улсыну, сабийхам я дуней тельдиджэм жайджеру хэт, ар зыгьедэх Заринэ.

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

ЖЭШЩЫСХЭР КЬАУБЛЭЖ

Підручник

куэд пылъц. Апхуэдуи адигэ гупсыэкіэр, адигэбзэр, адигэ цэнхабзэр, хабэр хъумынэм, цэгэжүүхынымкээ ыма-лыфыц. Мышхуэдэ ныбжыщээ зэхэйхээд дялпэки нэхьбэрээ зэхэтшүүнц.

Филология щыныгъэхэмкэ доктор, профессор Унэрокъуз Рае кызызэхусахэм захуигъэз-заш: «Жэшцээсүр нийжбышыцэ сахижин чухам агуулж

Усакүйл Дээзбэ Саниет и
үсэжж көвдэжц, тхыд щэл
нгыгъээмэлк бандидат, АКБУ-и
и гээдэжжакүй Цей Заремж
адыг къафэм и хабзэхм щин
гъэгъузац, Лыпъку музей и
щэнъын лэжжакүй ныхъял
Tay Альзэн «Адыгэ къен» джэ
гуклэр зыхудэр яригъельз
гъузац икиг итэдхэгжуша
«Мыст» ныхъышцэ уэрэдджы
lakuy гулми пшыхъын ягъэ
дэхаж. Цэв хэлэмжт энтийн
шыка музыкант гулмыр къы

зэрыгүэлкіым, атээ цыхубэм яшыгүупщэжка уэрэдьяжхэм псэ халхьэж, ар яфлэгъэцэлгүэнү уэрэджылахуяэхм ядэжьвуац пышхым кърихъэллахар.

Зәпеүн хәтхәм я зәфәлкәр көпшаштың АР-м ләзькүр үзүхәмкә, хәм кәрәлхәм ўысыду һәм түбкәйгүхмән худа зәпшыцынгызбәкәмкә, хыйбар бергәчәң һәнәтәхәмкә и комитетым и унафыш! Шхъэлахъуз Аскер (көпшиткәлүк гүлым и пашет), Адыгы Ҳасым и тхъемадә Лыймыщекъуз Рэмзән, Дунайко Адыгы Ҳасым и Ҳасачъем хәт Мәшүхәф Нәжәт, спортымкә мастер, Үрсәсәимрә Адыгеймрә ўысын зиң я тренер, ДАХ-м и Гәззәштакъуз гүлым хәт Хызъут Юныс, АР-м ўысын зиң и журналист Тәш Светланә сымын. Пышмын Кызылжанылахәм сауғэттән иштән.

НЭШЦЭПҮЙДЖЭ Замирэ.

ШЫКХЭМ ТЫГЭХ ХУАШ

Ильессыштээ дызыпежьэм ирихэлээ Урысей гвардием и управлену КБР-м шыгээм и «Эльбрус» СОБР-м и лэжьа-күээр, «Луух хэхэ зыгъээштээ Уас Дадэ» урсыгийн око акцэм хыхээш щыаш, зи кылан эн зи-

гээштээ хэхэ эдээ я лэжьэ-гүум и унагуум.

АХЭР Квадэлэжям и Ихэхэхэм күблэгэхэгээ махухшүүмжээ ихухэяащ, мылькухээ зынч-гакъяащ, сабийэм ильессыштээ

тыгъэхэр юшталхьащ.

- Махухшүүмжээгээнүүм ирихэлээ сайбийэм я ильессыштээ гүэхэдэжээр кээтэйнүү, гээштээгэээн гүеркэ дахуулсун дийхеийц. Фи унагуум узышагээ бидээ зэлүүзээгээштээ ильшины, фи хүээспанхээр кыв-вэхүүлэндүгүүлэц, - жишац по-лицим и майор Лыкуүэж Марин.

БАХЬСЭН Азэмэт.

ҮДЭЗҮХХЭХҮҮ ИКИ ГЭЭЩИГҮҮНУУ

Урысей Федерациэм щыльхээс и тренер Ныр Сеф и фэлпүү дээдомжтээ зэхээзхүүм иджигылагыа Налыхын кылам шекүүклааш. Абы хэтаа республикэм и гээсэн цыкыу 100-м щигүү.

Үдэзүххэхүү ики гээцэгүүнүү кыззэрэгээштээ зэеуум я хээльяагаа гүрьтэйзүү хэхэ гүхм яз щыкхуащ Альхэс Дамир, Накэ Салим, Шоджэн Кыапланын, Мола Сэлэхэддин, Азэмэт Кыантемир, Хыуран Исхээд, Кайгермазов Елдар, Лъяужа Мухъэмэд, Күфэн Казбек сымз.

Ахуурдээрийн унагуум узыпээр кынхаш бэннакуу ныбжышиш 9-м, дөмөвжжяа медалыр кынхаш 15-м.

Зэхээзхүүм кыззэрэгжанылаах медалхэмэр щыльх тхильхэмэр иратцаш.

Гу тэвэдгээтэнши, гээсакуул цырлыуу щыта Ныр Сеф и фэлпүү зэеуум мы Унагуум я ильессыштээ 17-нэрэ республикэм щаргажээклааш.

КЬБР-М И КОМАНДЭ КЬЫХЭХАМ ХАГЬЭХЬЭ

Редактор нэхъышхээ
ЖЫЛАС Эзаурбэц

Газетыр 2016 гээм дыгьгээзэм и 19-м
Печатыр и хүйтнүүгээр хүмүнэймкээ
Къэбэрдей-Балъкъэр шынайалээ луух-
шцанын ПИ № ТУ07-00117-м щиту ят-
хааш.

Зы ильессым газетыр 156-рэ кыдыоки. 12+

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъышхээм,
секретарын - 42-56-19; унафэн-редак-
торхэм - 40-48-54, 40-06-33;
жэуал зыхы секретарын - 42-22-82;
секретариатын - 42-22-66

ХЫЭЩЫКҮҮЕЙ Олег.

Индексир П 5894 • Тиражыр 1.625
• Заказыр №2752

ДИ ХЭЦЦАПИЭР
360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республика,
Налыхын кылъан, Ленинским и цээр зөзүүхээ
үзрэм, 5, ебгүүнэн - епшанэн кытхэр.

Газетыр 1 юнитадаар
сүхээлтээ 18.00-рц.

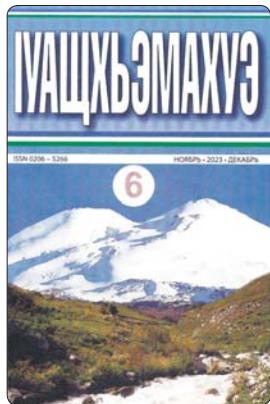
«Издательство «Южный регион»
ООО-м щыгадаац, 357600, Ставрополь край,
Есентыгыу кылъан, Никольск
үзрэм, 5-А

Журналын дыкъышоджэ

«Лащхээмахуэ» журналь и ханэ ильэс кын-
дээгэйгүүр дунейм кын-
техаш. Дэтхэн адигэ
цыхуми фээшээгээгүү-
набы кыззэрэгтээгүү-
тэнум шээхэлжээ.

2023 ГЭМ и щэкүүгээз-
дээгээззээз маззхэн хүзээ
кынхээгүүм и жынтар, хуфаащ
усакуу, щэнэгээл Къяжэр
Хэмид. Ар кынзэрэлхүүр
ильэс 85-рэ ирикыащ. Абы и
гашац, гашац, дуней тэ-
тийз, луух хэхээхээ щытар
наиуэу кынхээгүүц тхыгъээ
купщафлэхэр я кынхээгүүм
кынхээгүүц, щэнэгээлхүү
Бакуу Ханджэрийн («Гү-
льзээ лей зыхуэфаащ»), Гүйт
идэм («Зи паслэр куп-
щафлэхэр», Шэвлокуу, Петр
«Щэнэгээл ики усакуу»)
сымз. А тхыгъээм кыаклэ-
льюкүү Хэмид и усехэр.
«Жынхээр» рубрикэм алху-
дузи щэлтээ зи ныхъяа
ильэс 85-рэ ирикыащ усакуу,
уэрэдэгээс Борис и
гашац щынзэлхирхийн
Хэвэжокуу Людмила итхя
«Мынхам узд кынхээгүү-
гээ» усыгъээ» зи фээшээз-
лэжжыащ. Абы щынхыа
дэжэнэ зи паслэр щынхыа
гээбээзми ярениц Борис и
усехэр.

«Прозэ» рубрикэм щэлтээ
«Гээл Хынхыа юн и шынхыа-
ль» хэхыаарын. Дунейисо
литературэм и ныхъяа, тхыдэр
щынхыа зытхээз тхыгъээ зэри-
дээжээк тхыгъээ, журналист
Кынхыкүү Фирэй Анифис.
Ильэс мини 4,2-кээз эзээлбэ-
хийж, паслар хэдээ лэл-
хийжим и зи кынхамуу
Туацэм (Месопотами) щынхыаа
щынхыаа (щынхыаа-
цээлээ зэдэжжя щыта шу-
мерхэм) эзэдэхээзкүү
кынхамуу тхыгъээ гээш-
гээзээш. Адэкэ журна-
льям и напакуул ц «Прозэ»
рубрикэм хүххэхэм ды-
шоджэ Шэрынхүү Ас-

льян и «Анэл» повестын.

Ус купщафлэхэмийн дызы-
гүүгүү Махаэл Нарзан и Йа-
дахкээшээлхэрэц ми кын-
дээгүүм и «Усыгъэ» рубрикэм
щэлтээ.

Нэццэлэйджэ Замирэ и публи-
цистикэх тхыгъээ «Тынхээ я
унагуум дахэр» ёнхицшар. Ар
хуухдат Егээджахуээрэц уци-
йылжээр я ильэс 2023 гээр
зэршигтам, ики Тынхээ я
унагуум зэршигтээ тхыгъээ.

«Анэдэлхүүбээз» рубрикэм
дыкъышоджэ педагогикэ щэ-
нгыгээхэмийн кандидат Хы-
зинхыа Рае и гүпсүс щынхыа
Гынхам, щэнэгээр и тегээ-
щлэгэлэу кынхыа юн «Адигэ-
эм» и суртцээ адигэ анэр
тхыгъээм. Адигэбэр дызэрпил-
сэр, ар хүмэн зэршигт арац
абы и кынхыаа юн кынхудеджэ-
нгыгъэу юнхыааш.

Кынхылъокүү Хээжүүн Бар-
себийн и «Адигэ кынхыа-
гээцэхэр». Журналыр зэху-
чжыж паслэр юнхыаа зэхээл-
хийжим и зи кынхамуу.

ИСТЭПАН Залин,
«Лащхээмахуэ» журналь
жэуал зыхы и секретарь.

Я ЛЪЭШАГЬЫР КЬАГЬЭЛЬАГЬҮЭ

Къэбэрдей-Балъкъэрэм Спортымкэ и министерствэм и пресс-лихэхүлэпэм кынхыаитамкэ, Дон үс Ростов кынхам
иджигылагыа щекүүклааш бэнзээ хуитымкэ урысейсо зэхээзхүүм. Урысей Федерациэм щыльх зиэ и тренер Казаров Сурен и фэлпүү щынхыа ц «Прозэ»
рубрикэм хүххэхэм ды-
шоджэ Шэрынхүү Ас-

Къэбэрдей-Балъкъэрэм Спортымкэ и министерствэм и пресс-лихэхүлэпэм кынхыаитамкэ, Дон үс Ростов кынхам
иджигылагыа щекүүклааш бэнзээ хуитымкэ урысейсо зэхээзхүүм. Урысей Федерациэм щыльх зиэ и тренер Казаров Сурен и фэлпүү щынхыа ц «Прозэ»
рубрикэм хүххэхэм ды-
шоджэ Шэрынхүү Ас-

РЕСПУБЛИКЭМ и щынхыа яхуумэ зэхээзхүүм хэта Къущхээ

Хээжж-Муратрэ (кг 79-рэ) Кумыж Тамерланрэ (кг 125-рэ) яз узыпээр кынхашаа.

Зэхээзхүүм кынхыааанылаах «УФ-м спортымкэ и мастер»
цэ ляланэр кынхудааш.

АЛЫДЖЫКҮҮР Руслан.

Ди газетыр и кынхыа юнхыаа
номерыр 10-рц.

Редактор нэхъышхээ ЖЫЛАС Эзаурбэц	Зы ильессым газетыр 156-рэ кыдыоки. 12+	Индексир П 5894 • Тиражыр 1.625 • Заказыр №2752	Газетыр 1 юнитадаар сүхээлтээ 18.00-рц.
Газетыр 2016 гээм дыгьгээзэм и 19-м Печатыр и хүйтнүүгээр хүмүнэймкээ Къэбэрдей-Балъкъэр шынайалээ луух- шцанын ПИ № ТУ07-00117-м щиту ят- хааш.	ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъышхээм, секретарын - 42-56-19; унафэн-редак- торхэм - 40-48-54, 40-06-33; жэуал зыхы секретарын - 42-22-82; секретариатын - 42-22-66	ДИ ХЭЦЦАПИЭР 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республика, Налыхын кылъан, Ленинским и цээр зөзүүхээ үзрэм, 5, ебгүүнэн - епшанэн кытхэр.	«Издательство «Южный регион» ООО-м щыгадаац, 357600, Ставрополь край, Есентыгыу кылъан, Никольск үзрэм, 5-А